

[Rytter.]

jeg Pris paa fremfor at skulle rette den til mit eget Partis Ordfører.

Jeg maa dog sige til min Partifælle, at det selvfølgelig er rigtigt, at hvert enkelt Medlem maa tage sit Standpunkt saaledes, som hans Samvittighed tilsiger ham det, men det er dog ogsaa nødvendigt for os, der har været Medlemmer af Udvalget, at lægge Sagen saaledes til Rette, at de øvrige Medlemmer af Tinget forstaaer den.

Naar den ærede Ordfører pointerer, at det er grundlovsmedholdeligt at sætte en Aldersgrænse ved 70 Aars Alderen, og at dette er Hovedbestemmelsen i Lovforslaget, maa jeg gøre den ærede Ordfører opmærksom paa, at derimod hæver der sig overhovedet ikke en eneste Røst; det er jo ikke Spørgsmaalet om de 70 Aar, vi diskuterer, det er Spørgsmaalet om, hvorvidt Dommerne skal gaa af med fuld Pension eller med nedsat Pension, og Spørgsmaalet er, om *dette* er foreneligt med Grundloven eller ikke.

Den ærede Ordfører anførte, at der i vort Forslag staaer, at der skal rettes en Henvendelse til vedkommende Dommer. Det staaer der ikke. Det er, saaledes som Ændringsforslaget nu er formuleret, overladt til Ministeren, hvilken Vej han vil gaa, og det plejer jo at gaa ganske anderledes — det ved baade den højtærede Justitsminister og jeg —, det gaar langt, langt lettere. Det gaar til paa den mere naturlige Maade, at en Ven af vedkommende Dommer kommer op til Justitsministeren og siger, at saadan og saadan ligger Forholdene: hvad mener De, man skal gøre i et saadant Tilfælde, jeg vilde anse det for rigtigt, at Dommeren gaar. Og saa gaar vedkommende Dommer, idet han faar et venskabeligt Raad om at gaa. Det kommer i Almindelighed ikke til Sagsanlæg.

Den ærede Ordfører gjorde mig den Ære at oplæse noget, jeg havde sagt under Sagens første Behandling. Jeg havde sagt, at hvis der blev anlagt een saadan Sag, vilde det rimeligvis blive den eneste; der vilde ikke følge mange af den Slags Sager efter. Det er rigtigt. Men den ærede Ordfører maa huske paa, at Forudsætningen for denne min Udtalelse var, at Justitsministeren vandt Sagen, thi jeg kan forsikre den ærede Ordfører om, at hvis den højtærede Justitsminister i Dag skulde falde paa at anlægge Sag, f. Eks. mod mig om at gaa i Henhold til Retsplejelovens § 49, saa vilde jeg tage Kampen op mod den højtærede Justitsminister, og hvis den højtærede Minister tabte Sagen, kan det godt være, at der fulgte flere Sager. Det kommer altsaa

fuldstændig an paa, hvordan Sagens Udfald bliver.

Endvidere sagde den ærede Ordfører, at et af vore Argumenter imod Loven var, at den vilde komme til at koste fra 100 000 til 200 000 Kr. Nej, det er ikke rigtigt, det er ikke noget, vi anfører imod Loven; det anfører vi som Retorsion imod Modparten, der vil hævde, at Loven vil medføre en Besparelse. Heroverfor er det, vi gør gældende, at Nyordningen vil blive meget dyrere.

Dernæst anførte den ærede Ordfører, at det vilde virke haardt, naar man henvendte sig til en Dommer for at faa ham til at gaa; det sagde Justitsministeren ved første Behandling, og det sluttede den ærede Ordfører sig fuldstændigt til. Men her maa jeg gøre den ærede Ordfører opmærksom paa, hvad han nok ikke har lagt Mærke til, at Justitsministeren allerede er paa Retræte fra denne Anskuelse; Justitsministeren har i Dag her i Tinget gjort gældende, at det jo godt kunde være, han kom i den Situation at maatte anlægge Sag, oven i Købet mod en Dommer, der er under 70 Aar. Justitsministeren er saaledes i Dag gaaet bort fra den absolutte Regel, og den ærede Ordfører er altsaa mere kongeligssindet end Kongen selv.

Jeg skal nu henvende mig til den højtærede Justitsminister. Den højtærede Minister vilde vide, fra hvilken Kilde jeg havde hans Udtalelse om, at en Lov, som var i Strid med Grundloven, vilde Domstolene tilsidesætte, idet Ministeren — saaledes forstod jeg ham — fra sin Plads gjorde gældende, at det kunde han ikke have sagt. Jeg hævder, at Ministeren tidligere har været af den Mening, at Domstolene vilde tilsidesætte en Lov, der var imod Grundloven, men nu nærer den Anskuelse, at Domstolene ikke maa tilsidesætte en Lov, der er vedtaget af Rigsdagen og stadfæstet af Kongen, for den er gyldig. Med den højtærede Formands Tilladelse skal jeg oplæse den højtærede Ministers Udtalelser. Udtalelserne fremkom her paa Rigsdagen under Behandlingen af en Sag, som har vakt meget stor Opmærksomhed, nemlig Loven om Lens og Stamhuses Overgang til fri Ejendom. Efter Folketingstidende for 1918—19 Sp. 7954 siger den højtærede Justitsminister efter at have henvendt nogle Ord til Folketingsmand Marott:

„thi det gaar ud paa, at alle de Godser, paa hvilke der hviler Hjemfaldsret, skal tilfalde Staten straks ved den første Besidders Død, og en saadan Lovbestemmelse vilde lige saa lidt kunne holde for Domstolene som en Lovbestemmelse,